

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΤΜΗΜΑΤΑ : Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 24/04/2021**

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το πρόσκομμα¹ των παραδοσιακών προτύπων

Η ισότητα των δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών αναγνωρίζεται στις μέρες μας πρόθυμα στις διακηρύξεις αρχών. Ωστόσο, οι διακρίσεις σε βάρος των γυναικών παραμένουν στην οικογένεια, στον χώρο εργασίας και στην κοινωνική ζωή. Μόνο που δεν παρουσιάζονται συχνά με τ' όνομά τους. Μεταμφιέζονται σε προστασία της γυναίκας-μάννας, σε ανυστερόβουλη υποδοχή στον χώρο της εργασίας της γυναίκας εργαζόμενης. Έτσι, παρουσιάζεται η γυναίκα να έχει ανάγκη προστασίας, αφού πρώτα οδηγείται στην απεμπόληση² της δυνατότητάς της να εξασφαλίσει την οικονομική της ανεξαρτησία.

Η γυναίκα παρουσιάζεται συχνά σαν «η βασίλισσα του οίκου της». Όμως, σε πολλές περιπτώσεις στο «βασιλείο» αυτό την εξουσία την έχει άλλος! Παρουσιάζεται να κάνει σπουδές ισότιμα με τους άνδρες, όταν γι' αυτούς οι σπουδές οδηγούν συνήθως σε συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό ρόλο, ενώ για τις γυναίκες δεν συμβαίνει το ίδιο. Άλλοτε εργάζονται φορτωμένες συγχρόνως με τα περισσότερα από τα οικογενειακά βάρη κι άλλοτε πολιορκημένες από τις συνθήκες της ζωής τους αφήνουν το πτυχίο τους να μετατραπεί σε άγονο σύμβολο. Η ανισότητα των φύλων επιβιώνει εντέλει με την ενεργητική συμμετοχή ολόκληρης της κοινωνίας.

Οι διεκδικήσεις για την ισότητα των δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών παραμένουν, λοιπόν, επίκαιρες και είναι πάντοτε αναγκαίες, για να εξαλειφθούν ολοφάνερες επιμέρους αδικίες. Κυρίως, όμως, για να ευαισθητοποιήσουν το κοινωνικό σύνολο σχετικά με τα κραυγαλέα αποτελέσματα μιας άνισης μεταχείρισης που υφίστανται οι γυναίκες, η οποία στηρίζεται στα παραδοσιακά πρότυπα και τους ρόλους των δύο φύλων.

Η επιβίωση των παραδοσιακών προτύπων για τον ρόλο των δύο φύλων δεν οφείλεται μόνο στην αδράνεια ή στον αργό ρυθμό μεταβολής των πολιτισμικών φαινομένων. Θεωρώ πως εξυπηρετεί και κάποια συμφέροντα. Συγκεκριμένα, το πρότυπο της συζύγου-μάνας-νοικοκυράς δημιουργεί τις προϋποθέσεις, ώστε να χρησιμοποιούνται οι γυναίκες - συχνά ανειδίκευτες, πάντα βαρυφορτωμένες- κατά προτεραιότητα στις θέσεις εργασίας που δεν αμείβονται καλά, όπως στην αυγή της βιομηχανικής εποχής χρησιμοποιήθηκε η παιδική εργασία. Ακόμη, το πρότυπο αυτό επιτρέπει, ιδίως σε εποχές κρίσης και ανεργίας, να κατευθύνονται οι περισσότερες από τις γυναίκες, που θέλουν να εργαστούν, στην αγορά εργασίας στην οποία όμως αντιμετωπίζουν την άρνηση προσλήψεων. Επίσης, οι απολύσεις γυναικών συνδυάζονται κάποιες φορές και με τα συζυγικά επιδόματα ή με φορολογικές ρυθμίσεις που καθιστούν τη γυναικεία εργασία ασύμφορη. Επιπλέον, δημιουργεί τις συνθήκες να μετατίθεται στις γυναίκες, κυρίως σε αυτές, το βάρος και οι επιπτώσεις των καθυστερήσεων στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, όπως λόγω χάρη οι ελλείψεις σε παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία, σε παιδικές κατασκηνώσεις κ.λπ.. Τέλος, εξουδετερώνει το δυναμικό των διεκδικήσεων που θα προέκυπταν, αν όλοι μαζί, άνδρες και γυναίκες, αντιμετώπιζαν με ίσους όρους τα παραπάνω προβλήματα.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι η κατάλυση της άνισης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών είναι κοινωνικό και όχι φεμινιστικό αίτημα. Άλλωστε, μέσα στη σύγχρονη δυναμική δημιουργούνται νέες σχέσεις και νέα πρότυπα που διαγράφουν την τάση να αναλαμβάνουν ισότιμα άντρες και γυναίκες τους πολλαπλούς κοινωνικούς τους ρόλους.

Μ. Ηλιού (1991). *Βήματα εμπρός, βήματα πίσω*. Αθήνα: Θεμέλιο, 105-109
(διασκευή)

1 πρόσκομμα: μεγάλο εμπόδιο στην εκτέλεση έργου ή στην εξέλιξη μιας διαδικασίας, κώλυμα.

2 απεμπόληση: εγκατάλειψη, ξεπούλημα

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η ΛΙΠΟΤΑΞΙΑ ΤΗΣ ΧΙΟΝΑΤΗΣ

Έτσι

χωρίς ποτέ να μου διαβάσεις παραμύθια
όπως χωρίς σε μεγαλώσανε και σένα
σπαρτιάτικα - ενώ καλοπερνούν τα ψέματα
και ψέμα ότι τρέφονται με μέλινα ζωμό.
Τρέφονται με τις ανάγκες μας
ανώτερες κι από βασιλικό πολτό.

Σε νυχτωμένο δάσος σε άφησε ο ποιος

και συ δεν ρώτησες ποτέ κανένα παραμύθι
πώς να διαφύγεις και από πού.
Και μόνο φόβοι
δίνανε στους φόβους σου κουράγιο
εκεί αμετακίνητη να μένεις
στου ανέμου τα μουγκρίσματα
τη νύχτα όσο ξέσκιζε των δέντρων τα κλαδιά
τα ώτα και τα χρόνια.

Έτσι ακριβώς μεγάλωσες και μένα,
σπαρτιάτικα, με νυχτωμένου δάσους
τον μέλανα ζωμό
δε μ' έστειλες ποτέ σε παραμύθι
να διαφύγω από πού.
Κι εγώ όπως εσύ ποτέ δε διανοήθηκα
σπιτάκι φωτισμένο στο βάθος να διακρίνω
ποτέ δεν μπήκα στις Χιονάτης τη δανεική οδό
δε χώθηκα ποτέ σε ξένη σούπα
να κοιμηθώ
ούτε ξεπαγιασμένη καταβρόχθισα
μικρόσωμο κρεβάτι με νάνους σκεπασμένο
για να κρατιέται ζεστουλό.

Μάνα, λες να είναι
κληρονομική η πραγματικότητα;

Κική Δημουλά, Χλόη Θερμοκηπίου
εκδ. Ίκαρος, 2005

ΘΕΜΑ Α

Η συγγραφέας του **Κειμένου 1** διαπιστώνει ότι παραμένουν οι διακρίσεις σε βάρος των γυναικών. Σε ποια δεδομένα στηρίζει την παραπάνω διαπίστωση; (60 – 80 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

Ερώτημα 1^ο

Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, με βάση το **Κείμενο 1**, τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό ή Λάθος. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές στο κείμενο:

α) Η γυναίκα σήμερα έχει ανάγκη προστασίας.

β) Οι σπουδές οδηγούν τις γυναίκες σε συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό ρόλο.

γ) Η άνιση μεταχείριση ανδρών και γυναικών οφείλεται στα στερεότυπα για τον ρόλο των δύο φύλων.

δ) Το πρότυπο της συζύγου-μάννας-νοικοκυράς σε καιρούς κρίσης οδηγεί όλες τις γυναίκες στην αναζήτηση εργασίας.

ε) Η ισότιμη αντιμετώπιση ανδρών και γυναικών αποτελεί κοινωνική αναγκαιότητα.

Μονάδες 15

Ερώτημα 2^ο

Ποια είναι η λογική οργάνωση της δεύτερης παραγράφου του **Κειμένου 1** (Η γυναίκα παρουσιάζεται...);

Μονάδες 10

Ερώτημα 3^ο

α. Να σχολιάσετε τα σημεία στίξης στα αποσπάσματα λόγου που ακολουθούν από το **Κείμενο 1**:

- Η γυναίκα παρουσιάζεται συχνά σαν «η βασίλισσα του οίκου της». (εισαγωγικά, 2^η παράγραφος)
- Όμως, σε πολλές περιπτώσεις στο «βασιλείο» αυτό την εξουσία την έχει άλλος! (θαυμαστικό, 2^η παράγραφος)
- ώστε να χρησιμοποιούνται οι γυναίκες - συχνά ανειδίκευτες, πάντα βαρυφορτωμένες- κατά προτεραιότητα στις θέσεις εργασίας που δεν αμείβονται καλά, (παύλες, 4^η παράγραφος)

Μονάδες 6

β. Να μετατρέψετε τα υπογραμμισμένα ρηματικά σύνολα σε ονοματικά στα παρακάτω αποσπάσματα λόγου από το **Κείμενο 1** που ακολουθούν. Τι αλλαγές παρατηρείτε στο ύφος;

- οδηγείται στην απεμπόληση² της δυνατότητάς της να εξασφαλίσει την οικονομική της ανεξαρτησία.
- Κυρίως, όμως, για να ευαισθητοποιήσουν το κοινωνικό σύνολο σχετικά με τα κραυγαλέα αποτελέσματα
- Ακόμη, το πρότυπο αυτό επιτρέπει, ιδίως σε εποχές κρίσης και ανεργίας, να κατευθύνονται οι περισσότερες από τις γυναίκες,

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ Γ

Να παρουσιάσετε το θέμα που απασχολεί το ποιητικό υποκείμενο του **Κειμένου 2**, αξιοποιώντας τρεις τουλάχιστον κειμενικούς δείκτες. Ποια είναι η δική σας στάση

απέναντι στα στερεότυπα που αφορούν στις γυναίκες; Να απαντήσετε σε ένα κείμενο 150- 200 λέξεων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, εκπροσωπώντας τους μαθητές του σχολείου σας συμμετέχετε ως ομιλητής σε αντίστοιχη εκδήλωση που διοργανώνει ο Δήμος σας. Στην ομιλία σας προτείνετε συγκεκριμένους τρόπους με τους οποίους κατά τη γνώμη των παιδιών της ηλικίας σας οι γυναίκες θα αποκτήσουν τα δικαιώματα που τους αρμόζουν . Το κείμενό σας να έχει έκταση 350 λέξεων περίπου.

Μονάδες 30